Orędownik Urzędowy
POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie. :—: Poszczególny numer 0,30 złp. :—:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 złp. od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 1,20 złp. od wiersza. :—: :—:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.

Nr. 36 | Puck, sobota, dnia 21 czerwca 1924 r. | Rok 38

Treść:

306.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 kwietnia 1924 r.

w sprawie uzupełnienia i zmiany niektórych postanowień zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego.

Na zasadzie art. 1 punkt 8 i art. 2 ustawy o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej z dnia 11 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1924 r. stanowię co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 65) wprowadzone zostają zmiany i uzupełnienia jak poniżej:

a) Art. 3 punkt 2 otrzymuje brzmienie następujące: „srebrne: po pięć złotych, po dwa złote i po jednym złotym“.

b) Art. 3 punkt 3 otrzymuje brzmienie następujące: „niklowe: po pięćdziesiąt groszy, po dwadzieścia groszy i po dziesięć groszy“.

c) Art. 5 otrzymuje brzmienie następujące: „Monety srebrne wybijane będą ze stopu, zawierającego na tysiąc części ogólnej wagi siedemset pięćdziesiąt części srebra i dwieście pięćdziesiąt części miedzi.

Waga monet po pięć złotych wynosi dwadzieścia pięć gramów — średnica — trzydzieści siedem milimetrów. Waga monet po dwa złote wynosi dziesięć gramów—średnica—dwadzieścia siedem milimetrów. Waga monet po jednym złotym wynosi pięć gramów—średnica—dwadzieścia trzy milimetry“.

d) Zdanie pierwsze art. 6 otrzymuje brzmienie następujące: „Monety niklowe wybijane będą z czystego niklu. Waga monet po pięćdziesiąt groszy wynosi pięć gramów—średnica—dwadzieścia trzy milimetry“.

e) Art. 8 otrzymuje brzmienie następujące: „Przy wybijaniu monet złotych i srebrnych odchylenie w obie strony od norm wskazanych w artykułach 4 i 5 niniejszego rozporządzenia co do wagi i próby nie mogą przekraczać dla monet złotych: co do próby—dwóch tysiącznych części, co do wagi — dla monet po sto złotych i po pięćdziesiąt złotych—jednej tysiącznej części ich wagi, dla monet po dwadzieścia złotych i po dziesięć złotych—dwóch tysiącznych części ich wagi, dla monet srebrnych: co do próby—dla monet po pięć złotych dwóch tysiącznych części, dla monet po dwa złote i po jednym złotym — trzech tysiącznych części co do wagi — dla monet po pięć złotych trzech tysiącznych części ich wagi, dla monet po dwa złote i po jednym złotym — pięciu tysiącznych części ich wagi.

Minister Skarbu określi dopuszczalne przy wybijaniu monet niklowych i bronzowych odchylenia w obie strony od norm, wskazanych w art. art. 6 i 7 niniejszego rozporządzenia“.

f) Ustęp 1 art. 9 otrzymuje brzmienie następujące: „Monety, wypuszczone na podstawie niniejszego rozporządzenia, są

środkami płatniczemi, mającemi moc umarzania zobowiązań przez zapłatę: monety złote bez ograniczenia kwoty, monety srebrne do kwoty stu złotych przy każdej wypłacie, monety niklowe i bronzowe oraz monety wypuszczone na mocy art. 14 łącznie do kwoty dziesięciu złotych przy każdej wypłacie".

g) Art. 10 otrzymuje brzmienie następujące: „Państwo wybija monety złote w miarę potrzeby, bez ograniczeń co do kwoty, monety srebrne do kwoty ośmiu złotych na każdego mieszkańca Rzeczypospolitej Polskiej, wreszcie monety niklowe i bronzowe oraz monety wypuszczone na mocy art. 14 do kwoty czterech złotych na każdego mieszkańca Rzeczypospolitej Polskiej".

h) W ustępie 1 art. 13 skreśla się słowa: „i po pół złotego" w związku z czem po słowach „po dwa złote" dodaje się „i".

i) Po art. 13 powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. wstawia się z kolejnym numerem 14 artykuł treści następującej: „Aż do odwołania rozporządzeniem Ministra Skarbu, wzamian monet po pięć groszy i po dwa grosze z bronzu monetarnego, wybijane będą monety po pięć groszy i dwa grosze ze stopu, zawierającego na tysiąc części ogólnej wagi sześćset części miedzi, trzysta dziewięćdziesiąt pięć części cynku i pięć części cyny. Ogólna wartość nominalna tych monet, znajdujących się w obiegu, nie może przenosić sumy czterech i pół miljona złotych".

j) Art. 14 i 15 powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. otrzymują kolejne numery 15 i 16.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wymienionego w art. 1 niniejszego rozporządzenia w obecnie obowiązującem brzmieniu z nową numeracją artykułów.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: W. Grabski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 29. 4. 1924 r.
Starosta: Lipski.

307.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 kwietnia 1924 r. o karach za przekroczenie przepisów o relacji marki polskiej do złotego.

Na podstawie art. 1 p. 13 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1924 r. stanowię co następuje:

§ 1. Kto w czasie, w którym marka polska jest obok złotego prawnym środkiem płatniczym bezprawnie:

a) żąda zapłaty w jednym środku płatniczym z wykluczeniem drugiego, bądź odmawia jej przyjęcia w jednym z środków płatniczych;

b) żąda zapłaty wedle relacji innej, niż ustawowa, bądź odmawia przyjęcia zapłaty ofiarowanej zgodnie z relacją ustawową;

c) w celu obejścia przepisu o ustawowej relacji środków płatniczych podwyższa cenę lub inną należność, będzie karany grzywną od 50 do 5 000 złotych, lub aresztem do czterech tygodni. Obie te kary można orzec także łącznie.

§ 2. Pod przepis § 1 nie podpada zaokrąglenie należności w górę do najbliższego grosza lub najbliższych 10 000 mk. pol.

§ 3. Przepis § 1 nie wyklucza zastosowania surowszych przepisów ustawowych.

§ 4. Do orzekania o przestępstwach przewidzianych w § 1 właściwe są sądy powiatowe (pokoju).

§ 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów: W Grabski.
Minister Sprawiedliwości: Wł. Wyganowski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 2. 5. 1924 r.
Starosta: Lipski.

308.

Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 22. 5. 1924 r. w sprawie wydalenia Marji Wegner z Konarzyn pow. Chojnicki z pasa granicznego.

Na podstawie art. 1 i 2 Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. w przedmiocie ochrony granic (Dz. Ust. 64 poz. 426 z 1920 r.) zakazałem orzeczeniem z dnia 22 maja 1924 r. Marji Wegner zamieszkałej w Konarzynach pow. Chojnicki przebywania w 30 klm. pasie granicznym na przeciąg trzech lat i to od 15 czerwca 1924 r. do 15 czerwca 1927 r.

Za Wojewodę:
(—) Kwiatkowski.

Podając powyższe do wiadomości, polecam podległym mi Urzędom, aby w razie pojawienia się wymienionej na terenie tut. powiatu niezwłocznie powiadomiły Starostwo.

Puck, dnia 13. 6. 1924 r.
Starosta: Lipski.

309.
Obwieszczenie
Wojewody Pomorskiego z dnia 20. maja 1924 r. w sprawie stosowania legalnych jednostek miar w handlu skórami.

W handlu skórami używają garbarnie i hurtownicy nielegalnej jednostki miary, a mianowicie stopy. Stóp używa się różnych, każda zaś z nich ma inne wymiary i tak:

stopa angielska równa sie 30,48 cm.²
„ paryska „ „ 32,484 „
„ wiedeńska „ „ 31,608 „
„ saska „ „ 28,32 „
„ pruska „ „ 31.38 „
„ bawarska „ „ 29,184 „

wskutek stosowania powyższych miar padają ofiarą mniejsi handlarze i rzemieślnicy, którzy kupując skórę na stopy nigdy nie wiedzą dokładnie ile kupują i nie mogą zorjentować się, ile właściwie wynosi koszt kupionej skóry. W konsekwencji tego daje się zauważyć nieuzasadniony wzrost drożyzny obuwia. Objawy te można zatem w wielkiej mierze przypisać temu, że większa część szewców wskutek używania w handlu skórami nielegalnych jednostek miar, przepłaca te skóry i wskutek tego pobiera nadmierne cene za swe prace.

W myśl art. 8. dekretu o miarach z dnia 8. 2. 1919 r. (Dz. P. P. nr. 15. poz. 211) oraz rozporządzeń Minista Przemysłu i Handlu z dnia 7. 4. 1914 r. (Dz. P. P. nr. 41. poz. 299) i Ministra B. Dzielnicy Pruskiej z dnia 28. 5. 1921 r. (Dz. Urz. Min. B. Dz. Pr. Nr. 20. poz. 138) jedynemi jednostkami powierzchni, dozwolonemi do używania w handlu są jednostki metryczne: metr. kwadratowy, decymetr kw. i centymetr kw.

1 metr kwadratowy — 100 decemetr kwadrat.
1 decym. „ — 100 centym. kwadrat.

tut. okólnik nr. 168 z dnia 28. marca 1923 r. L. dz. 11. c.-1432/24.

Przekroczenia tego przepisu winny być karane w myśl § 22. ustawy o miarach i wagach z 30. 5. 1908 r. (Zb. Ust. Rzeszy niem. str. 349) tudzież rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21. 1. 1924 r. (Dz. Ust. Rz. P. nr 9. poz. 89) grzywną do 150 zł. lub też aresztem.

PP. Starostów (Prezydentów miast) proszę o wydanie podległym władzom odpowiednich zarządzeń, by w handlu skórami używano jedynie legalnych jednostek miar.

Za Wojewodę (—) St. Celichowski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania.

Puck, dnia 11. 6. 1924 r.

Starosta: Lipski.

310.
Obwieszczenie
Starosty w sprawie nabywania narzędzi mierniczych z W. M. Gdańska.

Podczas tegorocznego perjodycznego wtórnego legalizowania narzędzi mierniczych zauważono ze strony Urzędów Miar tak stałych jak i lotnych, że ludność powiatów graniczących z W. M. Gdańskiem kupuje w Gdańsku narzędzia miernicze (wagi i odważniki).

Odważniki wyrobu gdańskiego i niemieckiego są obecnie zupełnie inne i nie odpowiadają zupełnie przepisom polskim. Wobec tego ludność nabywająca je naraża się nietylko na straty, lecz i na kary.

Nabywanie wag w Gdańsku wyrobu niemieckiego, jest połączone dla ludności z ryzykiem, gdyż wagi takie nie zawsze odpowiadają wymaganiom przepisów polskich.

Puck, dnia 14. czerwca 1924 r.

Starosta: Lipski.

311.
Obwieszczenie
Wydziału Powiatowego w przedmiocie wyłożenia list opłat na remont dróg bitych, utrzymywanych przez powiat.

Od dnia 27. 6. do dnia 7. 7. 24 r. wyłożone będą w sołectwach wzgl. biurach przełożonych obszarów dworskich listy opłat na remont dróg bitych utrzymywanych przez powiat.

Zgodnie z § 5 uchwały Sejmiku Powiatowego z dnia 15. 12. 23 r. (Orędownik Urzędowy powiatu puckiego nr. 8 poz. 86. r. 24.) służy każdemu płatnikowi przeciw wymiarowi opłat prawo wniesienia sprzeciwu do Wydziału Powiatowego w Pucku w przeciągu 4 tygodni po uwiadomieniu o wymiarze opłat. Wyłożone listy zawierają kwoty opłat i stanowią nakazy płatnicze. Jako dzień uwiadomienia o wymiarze opłat uważa się dzień 7. 7. 24 r. Wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje obowiązku zapłacenia opłat, które są płatne w Kasie Gminnej wzgl. u przełożonego obszaru dworskiego w czasie od dnia 7. 7. do dnia 17. 7. 24 r.

Puck, dnia 20. 5. 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
Lipski.

312.
Zatwierdzenie Sołtysa gmini Darżlubie.

Jako sołtysa gminy Darżlubie zatwierdziłem p. Jana Ustarbowskiego z Darżlubia.

Puck, dnia 5. czerwca 1924 r.

Starosta: Lipski.

313.
Oowieszczenie
dot. zastępcy wójta obwodu helskiego.

Podaję do wiadomości, że wójta obwodu helskiego p. Teodora Kohnkego z Jastarni, który zachorował, zastąpi od 20. 6. do 5. 7. 24 r. zastępca wójta p. Dawid Piper z Jastarni.

Puck, dnia 17. 6. 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
Lipski.

314.
Odezwa w sprawie gromadzenia materjałów do historji przemysłu i rzemiosł w Polsce.

Równolegle z rozbudową własnego państwa musimy dbać o to, aby formy naszego życia i naszej wytwórczości zachowały i rozwinęły swoje odrębne cechy.

Uprzytomnienie sobie zatem źródeł kultury narodowej, poznanie naszych twórczych przewiastków, wielkiego dorobku cichej naszej pracy dziejowej nabiera poważnej wartości naukowej, gospodarczej, społecznej i artystycznej.

Redakcja pisma „Przemysł, Rzemiosło, Sztuka“ podejmuje akcję gromadzenia materjałów do historji przemysłu, rzemiosł i sztuki ludowej w Polsce, pragnąc przyczynić się do tego, aby twórczość znalazła zdrową podstawę i zachowała związek z rodzimemi formami sztuki ludowej. Lud jako rasowo najściślej z ziemią związany, najszczerzej, bo najbezpośredniej, objawia typowe cechy rodzimych plemiennych pierwiastków i swoistych pojęć o pięknie; dorobek zatem twórczości ludowej, ze stanowiska zdrowego rozwoju kultury naszej, przedstawia konkretną wartość: może wlać odrodzeńczą krew w bezstylowość naszej epoki oraz w znużenie, jałowość i wyczerpanie się poszukiwań nowych form oraz artystycznego wyrazu polskiej wytwórczości. Aby jednak praca, jak głosi Konstytucja nasza, stała się główną podstawą bogactwa Rzeczypospolitej w dziejowem znaczeniu, musi korzeniami swemi tkwić w odziedziczonej po wiekach spuściźnie. Winą bowiem naszego spóźnionego rozwoju kulturalnego było między innemi, ciągłe rwanie tradycji. Niechże więc dziś, w dobie ziszczania się „Jednej, Niepodzielnej i Silnej“ rozpocznie się mrówcza praca gromadzenia cegieł do fundamentów, na których oprzeć się musi siła nasza, przemysł nasz.

W tem przekonaniu, że gromadzenie materjałów do przemysłu i rzemiosł w Polsce spełni naukowe i życiowe zadanie swoje, otwiera Redakcja „Przemysł, Rzemiosło, Sztuka“ na łamach swego pisma dział Materjały, w których umieszczać będzie; monografje wytwórni bądź osób, pracujących w dziedzinie przemysłu i rzemiosł, ze specjalnem uwzględnieniem walorów artystycznych, opisy, nazwy używanych przyrządów, narzędzi, materjałów i t. p., notatki dotyczące historycznej przeszłości rzemiosł w różnych miejscowościach Polski, przyczyny ich rozwoju lub upadku, opisy artystycznych i technicznych właściwości wyrobów krajowych, próby wyjaśnienia przyczyn poszczególnych zestrojów kolorystycznych i zdobniczych, statystyk i stanu rzemiosł i szkół zawodowych w Polsce, wiadomości z organizacji pracy i zbytu, sprawozdania z krajowych wystaw przemysłowych, kronikę ważniejszych przejawów życia artystyczno-przemysłowego, rysunki bądź fotografje cenniejszych wyrobów i charakterystyczniejszych narzędzi, a wreszcie sprawozdania ze zbiorów sztuki ludowej i przemysłu artystycznego, ukrytych w prowincjonalnych muzeach społecznych i prywatnych, tych „więzieniach sztuki“, które w przeważnej części magazynują martwy dla dobra ogólnego inwentarz. Wszystko jest tu ważne, bo nieznane, zaniedbane przez długoletnią opieszałość naszą, niezinwentaryzowane, rozproszone po rozległym obszarze państwa polskiego, tem samem ukryte przed okiem i uczonego, szukającego syntezy polskiego dorobku kulturalnego, i wytwórcy, chcącego kształcić się w rzemiośle swojem. Różnorodność materjału inwentaryzacyjnego uniemożliwia nakreślenie szczegółowego kwestjonarjusza, który w obecnych warunkach byłby może przedwczesny.

Do pracy kształtowania naszej samowiedzy w zakresie przemysłu, rzemiosł i sztuki ludowej potrzeba całego zastępu ludzi, którym leży na sercu zdrowa odbudowa materjalnej i duchowej kultury polski. Z tego powodu zwraca się Redakcja pisma „Przemysł, Rzemiosło, Sztuka“ z prośbą do szerokich warstw inteligencji, w szczególności rzemieślniczej i przemysłowej, aby w zrozumieniu interesu swego poparła jej zamierzenia. Każda choćby krótka, lecz cenna natatka, drukowana będzie w „Materjałach“. Redakcja zastrzega sobie jedynie prawo przystosowania nadesłanych informacji do charakteru pisma. Od zrozumienia idei naszej przez ogół zależy powodzenie rozpoczynanego przez nas dzieła. Niech praca budowania podstaw prawdziwej kultury nie spoczywa tylko na jednostkach.

Materjały nadesłane, bez względu na to, czy będą w piśmie umieszczone, zostaną przechowane w bibljotece Muzeum Przemysłowego, gdzie będą dostępne dla ludzi pracujących w tym zakresie.

Redakcja
czasopisma „Przemysł, Rzemiosło, Sztuka“
Kraków, Smoleńska 9. M. Muzeum Przemysłowe.

Publiczna Licytacja!

Urząd dla Rozbitków w Pucku urządza publiczną licytację drzewa i to:

1) około 2000 sztuk podkładów kolejowych 2,70 metr. 16 × 26 cm.
2) około 500 podkładów kolejowych podwójnych 2,60 metr. 26 × 26 cm.
3) większej ilości budulca, desek i drzewa nieobrobionego różnej grubości i długości.

Licytacja odbędzie się:

a) w Helu na wybrzeżu przy wiosce dnia 2. 3. i 4. lipca 1924 r. o godz. 11 rano.
b) w Borze na wybrzeżu przy wiosce dnia 5. lipca 1924 r. o godz. $10^1/_2$ rano.
c) w Kuźnicy dnia 7. lipca 1924 r. o godz. 10 rano.
d) w Pucku dnia 8. lipca 1924 r. o godz. 8| rano u Komisarza Urzędu dla Rozbitków p. Stromskiego.
e) w Gdyni dnia 9. lipca 1924 r. o godz. 8 rano u Komisarza Urzędu dla Rozbitków p. Radtkiego.

Drzewo odda się tylko za gotówkę najwięcej dającemu.

Firm zagranicznych nie dopuszcza się do licytacji.

Puck, dnia 16. 6. 1924 r.

Naczelnik Urzędu dla Rozbitków
Lipski.

Odpowiedzialny redaktor: Przewodniczący Wydziału Powiatowego. Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.